

СТАНОВИЩЕ

от

Член-кор. на БАН проф. д.а.н. арх. АТАНАС КОВАЧЕВ
Декан на Факултет “Екология и ландшафтна архитектура”,
Лесотехнически университет (ЛТУ), София,
Ръководител на катедра „Архитектура и урбанистика“,
Варненски свободен университет (ВСУ) „Черноризец Храбър“, Варна

ОТНОСНО:

Дисертационния труд за получаване на образователна и научна степен “Доктор” по професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, научна специалност (докторска програма) „Архитектура на сградите, съоръжения, конструкции и детайли ” с автор - докторант арх. ЦВЕТА АНГЕЛОВА ЖЕКОВА, катедра „Архитектура и урбанистика”, Архитектурен факултет, ВСУ „Черноризец Храбър“, Варна.

Предложеното Становище е разработено в качеството ми на член на Научното жури за защита на дисертационния труд на арх. Цвета Жекова, назначено със Заповед N 239 от 05.03.2015 г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“, Варна.

Трудът е на тема: **„Устойчива архитектура на интермодални пътнически комплекси“**. Той съдържа 254 страници. Състои се от увод, изложение в три глави, заключение, две приложения, списък с публикациите на автора по темата – 3 бр., списък с фигури – 138 бр., списък с таблици – 6 бр., библиография с 80 електронни и печатни източника.

Актуалност на труда. Необходимостта от изследване на интермодални пътнически комплекси е обусловена от една страна – от промените в технологиите на пътническия транспорт и появата на нови архитектурни прототипи, и от друга – подходящата в настоящия момент икономическа ситуация за развитието на транспортната инфраструктура в България.

Обект на изследване са приемните сгради на пътническите транспортни комплекси.

Предмет на изследване е териториалното планиране и плановите структури на интермодалните пътнически комплекси.

Целта на изследване е да се анализират факторите, оказващи влияние върху териториалното планиране и инвестиционното проектиране на интермодални пътнически комплекси и се изведат насоки и предложения за изграждането им в България.

Задачи на изследването обобщено се свеждат до:

- Проследяване на историческото развитие на транспортните технологии и сгради, и анализиране на състоянието на транспортната инфраструктура в България;
- Установяване на тенденциите в развитието на пътническите терминали на базата на световния опит и разработване на насоки за развитие на интермодални комплекси у нас.

Основната изследователска теза е свързана с планиране на национална мрежа от интермодални пътнически комплекси, свързани

чрез развита транспортна инфраструктура и създаване на вариантни типове на тези комплекси, приложими в нашата страна.

Разгледани са **териториалния, времевия и тематичния обхват на изследване.**

Подходи и методи на изследването. За постигане на основната изследователска цел и решаване на поставените задачи е използван комплексен инструментариум. За анализ, синтез, конкретизиране на прогнозите и изискванията към нормативни документи е използвана методика, основаваща се на следните методи на изследване:

- хронологичен анализ;
- метод на графо-аналитичния анализ;
- експертен метод (метод на критичен анализ и експертна оценка);
- метод на сравнителния анализ.

Методиката на разработване на прогнозни тенденции и създаване на концептуални модели и варианти се основава предимно на:

- метод на инерционното развитие (тенденциален метод).

Апробация на труда. Основни части от дисертационния труд и резултати от аналитични проучвания са апробирани в публикации на автора, посветени на разглежданите проблеми.

По своята **структура дисертационният труд** има следното съдържание: **Въведение**, в което се изясняват актуалността, обекта и предмета, основната теза, целите и задачите, които трудът си поставя. **Първа глава** в хронологичен порядък проследява развитието на транспорта в исторически разрез. Във **Втора глава** е направен анализ на териториалното планиране и плановете структури на интермодални пътнически комплекси от България и света (Европа и Америка). **Трета глава**

е посветена на новостите в локализацията и архитектурното проектиране на тези комплекси. Изведени са конкретни предложения към националното планиране в България за създаване на национална интермодална мрежа, както и към ситуирането на пътническите комплекси на регионално и селищно ниво. Показани са концептуални модели за обемно и функционално планиране и са предложени две класификационни системи за тези комплекси. Отделено е специално внимание на съвременните енергоефективни мерки, приложими при строителството на интермодални комплекси, като елементи на устойчивата архитектура. Разработени са две приложения, които демонстрират начини за планиране и архитектурно проектиране на подобни терминали с включен морски пътнически транспорт, чиято специфика по принцип затруднява проектантските решения при комбинирането на различни видове транспорт на едно място. Приложеният идеен проект за интермодален пътнически терминал във Варна демонстрира на практика възможностите за реализация на научната разработка.

Преценка на публикациите по дисертационния труд. Публикациите на автора включват 3 материала. Те са самостоятелни и са свързани пряко с темата на дисертационния труд, отразявайки съществени части от изследването.

Приноси. Предложената справка за приносите отразява оценките и изводите, направени в дисертационния труд, които приемам изцяло.

Препоръки.

1. Препоръчвам дисертационният труд да бъде издаден като самостоятелна монография.

2. Към докторантката имам препоръката да увеличи публикационната си дейност, като разработи и публикува **научни студии и статии** у нас и в чужбина, което ще даде възможност за цитиране на нейните изследвания, постановки, изводи и предложения.

3. Считам, че за в бъдеще докторантката следва да се фокусира по-детайлно върху интермодалните комплекси с включен железопътен транспорт с оглед предстоящите реконструкции на железопътните гари в България.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Квалификацията на арх. Цвета Жекова и досегашната и работа ми позволяват да направя извода, че е разработена качествена и полезна за теорията и практиката дисертация. Авторът показва с този труд, че може да анализира, обобщава и синтезира проблемите, формулирайки предложения и изводи за теорията и практиката в разглежданата област.

Всичко гореизложено ми дава основание да приема дисертационния труд на арх. Цвета Жекова за завършен, съгласно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г., с последвали изменения и допълнения), Правилника към него и нормативните документи на ВСУ „Черноризец Храбър“, Варна в тази област.

В качеството си на член на Научното жури давам своя положителен вот „ЗА“ присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“ на арх. ЦВЕТА ЖЕКОВА.

.....
Чл.-кор. на БАН проф. д.а.н. арх. АТАНАС КОВАЧЕВ

София-Варна, 25.03.2015 г.